

Izhaja razen nedelj in
praznikov vsak dan
ob 10. uri dopoldne.

Uredništvo je v Ljubljani,
Franciška ulica št. 6/L.
Učiteljska tiskarna.

Dopise frankirati in pod-
pisati, sicer se ne priobčijo.
Rokopisi se ne vračajo.

Oglaš: Prostor 1x55 mm
po K 2. Uradni razglaš,
poslano ter notice isti pro-
stor K 3. Pri večjem na-
ročilu popust.

NAPREJ

Glasilo jugoslov. socialno-demokratske stranke.

Telefonska št. 312.

Naročnina: Po pošti ali z
dostavljanjem na dom za
celo leto K 336, za pol
leta K 168, za četrt leta
K 84, za mesec K 28. Za
inozemstvo mesečno K 45,
letno K 540.

Reklamacije za list
so poštne proste.

Upravištvo je v Ljubljani,
Franciška ulica 6/L.
Učiteljska tiskarna.

Visokošolski proletarijat v Pragi.

Važno in nujno je, da zvedo me-
rodajni krogi in vsa slovenska jav-
nost v domovini, v kakšni bedi in po-
manjkanju živijo ubožni slovenski
visokošolci v Pragi. Ker večina di-
jakov nima od staršev, ki so delavci,
mali obrtniki in poduradniki, po-
trebnih sredstev za študiranje v
inozemstvu, so podpirale do letos
upravne komisije raznih fondov v
Ljubljani; tako Zdravstveni odsek,
tehnični in trgovski fond, poverjeni-
štvi za uk in bogocastje ter kmetij-
stvo. Letos se je pa izvršila izpre-
memba. V začetku avgusta je izšla
naredba ministrstva prosvete v Bel-
gradu, da se vse štipendije za ino-
zemstvo značajno in centralizirajo!
Vsi ubožni dijaki so prosili za te šti-
pendije, v trdnem upanju, da bodo
prošnje ugodno rešene vsaj v za-
četku novega šolskega leta. Da je
večina teh prošilcev sploh mogla
priti v septembru v Prago, so si
moral doma pri znanilih vzeti po-
sila. In sedaj čakajo v Pragi že dva
mesece na rešitev njihovih prošelj.
Toda zastoj — od nikjer ni glasu!
Vsak se obrne na ekonomsko orga-
nizacijo »Slovensko dijaško Zadrugo
v Pragi«, da mu odpomore v tej
stiski. Zadruga pa letos nima denar-
nih sredstev, ker do sedaj ni dobila
nobene podpore od vlade in nabiral-
na akcija je bila zelo slaba. Razme-
re v Pragi pa so se znatno izpre-
menile. Hrana, stanovanje in vse
drugo dražje, takse zvišane za 500
odstotkov. Najbolj pa se občuti maj-
hna vrednost naše krone napram
česki! Tako živi okrog 100 ubožnih
slovenskih visokošolcev v Pragi v
umernem položaju, brez denarnih
sredstev in čaka na ugodno rešitev
prošelj za centralne štipendije. Tre-
ba je plačati hrano, stanovanje, pe-
rilo in drugo za pretekli in prihajajo-
či mesec, pa nima dijak toliko, da si
kupi malo kruha. Mnogi ne morejo
plačati taks za rigorozo in vpisnino.
Kje vzeti denar? Ako ne pride takoj
pomoč, tedaj bodo skoro vsi prisil-
jeni prekiniti svoj študij in oditi do-
mov! Da pa bo tudi to mogoče, ni
drugega izhoda, kakor prodati oble-
ko in knjige za potne stroške in po-
ravnanje dolgov. Mnogo dijakov je
ostalo še doma in ne morejo v Pra-
go, ker čakajo na rešitev prošelj za
štipendije, medtem pa termín za na-
knažno inškrpcijo poteka.

Kdo nosi krivdo in odgovornost
za vse to? Kako si oni merodajni
krogi, ki so tako lepo napisali na-
redbo o centralnih štipendijah, vse
to predstavljajo, je pač nerazumljivo!
Gospodje, vse res lepo, ampak
samo od naredb ne more ubožni di-
jak živeti v tujini! Podpiranci dru-
gih pokrajinskih vlad imajo svoje

mesečne štipendije že nakazane in
se lahko posvetijo študiju, dočim
morajo slovenski visokošolci čakati
in gledati v žalostno bodočnost. Ko
pride usodepolni dan, da so brez
hrane in stanovanja na cesti, da
morajo pobrati šila in kopita ter od-
iti peš iz Prage v domovino. Kako
živeti dalje? Vsakdo lahko presodi,
kako se na ta način utrjuje zavede-
nost bodoče inteligence, ki bo pač
imela dovolj izkušenj, kako — iz-
borno — se je skrbelo za njeno bu-
dočnost v težkih časih študiranja.
Da bi oni, ki vse to zavlačujejo, sa-
mi okusili sladkosti takega življenja,
bi bilo gotovo vse drugače, kot pa
je! Vsi visokošolci, bodisi podpi-
ranci centralne ali pokrajinskih
vlad, živijo v istih razmerah, imajo
iste obveznosti in dolžnosti, iste
življenjske zahteve in pogoje. Za-
kaj ravno v našem slučaju take iz-
jemne razmere?

Tukaj v Pragi je vlada delila že-
lodec dijakov v tri vrste. Prvo ka-
tegorijo tvorijo podpiranci ministr-
stva za narodno zdravje, kateri do-
bijo mesečno 1600 Kč. Večina teh je
abonirana na hrano po hotelih in
restavracijah ter se jih ne vidi med
ubogo rajo v menzi, ker je tu hrana
res slaba in nezadostna. V drugi
vrsti so oni podpiranci centralne
oziroma pokrajinskih vlad, ki dobijo
mesečno toliko štipendije, da se pre-
žive, so pod streho in jim ni treba
stradati! V tretji, najnižji kasti pa
stojijo samo ubožni slovenski dija-
ki, ki trpijo glad in pomanjkanje,
pobirajo samo drobtine in se mora-
jo zadovoljiti z nezadostno hrano v
menzi. Nekateri so že in drugi bodo
še brez hrane in stanovanja, ker ni-
majo denarja in so prisiljeni spati
lačni in v mrazu na tleh v prostorih
jugoslavenske akademске menze.
Revež, proletarec, ki nisi rojen pod
zvezdo sreče, bodi zadovoljen, da
sploh moreš živeti in stradati, saj ti
boš imel najlepšo bodočnost v tem,
da počasi peša tvoje zdravje, da si
s stradanjem nakopiješ bolezen in
ko dokončaš študij — mogoče pa še
prej — dobiš brezplačno stanovanje
v hladni zemlji! Ti, siromak, se mo-
raš zadovoljiti samo z obljubami!
Zaenkrat je ta naša nesrečna kasta
dobila za dva meseca samo kredit
na te, dosedaj še norešene štipen-
dije in sicer 390 Kč. Ta denar pa
zadostuje za slabo hrano v menzi
samo za en mesec! Tako živi
tretja kasta! Res žalostno dejstvo!
Kdor trezno presodi mučen položaj
teh siromakov, mora obsojati tako
breztrzišno postorjanje onih krogov,
ki imajo odločevati v tem in ne po-
mislijo, koliko mladih ljudi obstoj
se s tem zavlačevanjem lahko uni-

či! Stvar je nujna in se pričakuje
hitra odprava, ker tu naj velja en-
krat izjemno geslo: Nema više vre-
mena! Poznavalec razmer.

Na va kršitev držav- ljanskih pravic.

»Jutro« pravi, da oše naš list v
takem tonu, da se mu ne zdi dolžno
odgovarjati. Kdor ni čital »Napreja«
lahko veruje tej deviški izjavi, kdor
pa pozna naše argumente in teha
snov, ki smo jo obravnavali, ta bo
vedel, da proti taki reakciji, ki jo
nekateri gospodje vzdrževajo za-
govarjajo in delajo zanjo, nismo bili
preostri.

Zgodil se je v ponedeljek na seji
zakonodajnega odbora nov atentat
na državljanske pravice volilcev.

Grenlander.

Rudniški svetniki potujejo.

Celjski sodrugi mi ne smejo za-
meriti, če se vrtkam v stvari, kate-
re brigajo v prvi vrsti Celjane. Čital
sem namreč v nekem listu, da v
ljudskem vseučilišču v Celju dne 7.
t. m. ne bo predaval rudniški svet-
nik g. B. Baebler, ker je odpotoval
v inozemstvo.

Kakor rečeno, mene bi to nje-
govo potovanje sicer prav nič ne
zanimalo, a ker imam izredno veliko
srečo, ki je napolnjeno s »patriotič-
nim duhom«, se tedaj prav rad za-
nimam za stvari, ki so državna
lasti! Vseled tega mi celjski sodrugi
menda ne bodo zamerili, če se vti-
kam v potovanje njihovega pred-
avatelja. Absolutno ne mislim nič
zlobnega o njem. Časih sem se pač
že hudoval nad celjskimi sodrugi, če
je kdo kaj godrnjal nad rud. svetni-
kom Baeblerjem. Stvar sama na se-
bi tudi ni zanimiva, če mali ljudje
potujejo. Smatram namreč vse one
ljudi za male, ki ne premorejo vsaj
petdeset milijonov, in kolikor vem,
jih g. Baebler nima. To potovanje
me le toliko zanima, ker je načelnik
trgovinskega ministrstva, g. Savič,
letošnje leto potoval po Sloveniji
in si ob tej priliki ogledoval naše
tovarne, vodne sile, rudnike in dru-
go narodno bogastvo v naši mili do-
movini.

Ljubljanski občinski svet na delu.

Včeraj dne 8. t. m. je bila druga
javna seja občinskega sveta Ljub-
ljanskega. Kdor je prisostvoval tej
seji, je moral dobiti na prvi mah
vtis, da se je novi občinski svet z
vso živahnostjo in odločnostjo po-
dal s svojim županom dr. Peričem
na rečno delo v dobrobit ljubljans-

kega sveta z nestvarnimi kriti-
kami, malenkostmi, z izzivanjem po-
litičnih debat, na drugi strani pa z
demagogijo, ki obstoja predvsem v
tem, da zahtevajo od večine občins-
kega sveta, da reši kar preko noči
najobširnejše probleme gospodarske
in socialne (v tem tiči še posebna
demagogija opozicije s strani JDS!)
komunalne politike, probleme, ki so
jih sami 40 let dolgo stalno polagali
ad acta! Seveda so demokrati for-
siral nujnost vseh raznih komunal-
nih vprašanj, ne da bi imeli voljo
na njih izvedbi sodelovati, temveč
da delajo med prebivalstvom zase
politično reklamo. To se je dejansko
tudi pri obravnavanju posameznih
točk včerajšnjega dnevnega reda,
posebno socialne vsebine, pokazalo:
demokrati so v bahavem tonu na-
čeli kako socialno vprašanje, v de-
batah, a so sami pokazali, da jim za
stvar samo v resnici ni bilo. Tudi
pri sklepanju v takih vprašanjih so
se morali izjavljati za le zato, da
morejo vzdrževati svojo opozicijo-
nalno politično reklamo.

Pokazalo se je, da JDS vsaj v
občinskem svetu ni zmožna voditi
uspešne programatične opozicije,
temveč da se more omejevali res le
na golo kontrolo in kvečjem šo
na izzivanje nemirnih scen pri sejah
občinskega sveta.

Od večine v občinskem svetu pa
smo dobili vtisk, da je z županom s.
dr. Peričem prav resno in marljivo
prišla za delo združujoč se pred-
vsem ob socialno-političnem komu-
nalnem programu. V tem kratkem
času od potrditve župana do danes
so že v vseh odsekih v teku vse
predpriprave za rešitev perečih in
važnih gospodarskih in socialnih
nalog občine. Že na tej drugi seji so
se rešile nekatere izmed njih.

Župan s. dr. Perič je sejo otvoril
ob 5. uri. V poročilu predsedstva je
naznanil, da so se odseki, voljeni na
prvi seji, že konstituirali in že vo-
dijo svoje posle. (Konstituiranje od-
sekov smo že objavili, Op. ur.) ter
da so načelniki posameznih klubov
občinskih svetovalcev: dr. Piller
za JDS, dr. Stanovnik za SLS, Tav-
čar za NSS in s. Kocmur za JSJS.
Nato se je brez ugovora odobril za-
pisnik zadnje seje, ter se je v do-
movinsko zvezo občine sprojele ozi-
roma odklonilo več prošilcev. Pri
volitvi v novi kuratoriji mestnega
deklškega liceja so bili izvoljeni:
predsednik: s. dr. Perič, župan, ter
člani: Janko Jeglič, prof. Fr. Fa-
binc, ga. Marna Kemic, dr. Viktor
Peterlin, Jožef Ambrožič, ga. dr.
Tavčarjeva, dr. Breznik, Črnačič.
(Pred volitvijo so demokrati zahte-
vali, da se v kuratoriji imenuje člane
po proporciji. Predlog pa je bil od-

si pa tudi spravil Tildo tako daleč,
falot.« In pokazal je na Tildo, ki si je
s predpasnikom zakrivala obraz.

»Stric Gellert nam je nekaj na-
tvezel o tebi.«

»To naj zdaj zagovarja,« je re-
kel Balrich glasno v smeri proti
vratom, kjer se je pojavil stari ple-
skar. Hotel jo je takoj spet pobrati,
toda Hans Buck, izozad, ga je poril-
nil v sobo. Nato je povohal mladi
bogataš po zraku, ki je dišal po
množestvih, ravno iz postelj
vstalih ljudi, samo ne po njej, ki
jo je iskal. Vendar je stopila Leni
izza lesene stene. Hans Buck pa brž
med drobižem in odraslim v sobi,
pa je bil v hipu pri njej.

Stari Gellert ni hotel ničesar ve-
deti in ničesar slišati, in se je delal
gluha. Hipoma pa je zakričal, z
vso besnostjo svoje še neskvajene
treznosti.

»To mora na dan,« je vpil. »Tale
me je oplahtal!«

Ker je ostal Balrich miren, je po-
zval stari vse navzoče za priče svo-
jega poguma.

»Zdaj naj prizna, zdaj stoji pred
svojim sodnikom. Ali sem ti kdaj

si pa tudi spravil Tildo tako daleč,
falot.« In pokazal je na Tildo, ki si je
s predpasnikom zakrivala obraz.

»Stric Gellert nam je nekaj na-
tvezel o tebi.«

»To naj zdaj zagovarja,« je re-
kel Balrich glasno v smeri proti
vratom, kjer se je pojavil stari ple-
skar. Hotel jo je takoj spet pobrati,
toda Hans Buck, izozad, ga je poril-
nil v sobo. Nato je povohal mladi
bogataš po zraku, ki je dišal po
množestvih, ravno iz postelj
vstalih ljudi, samo ne po njej, ki
jo je iskal. Vendar je stopila Leni
izza lesene stene. Hans Buck pa brž
med drobižem in odraslim v sobi,
pa je bil v hipu pri njej.

Stari Gellert ni hotel ničesar ve-
deti in ničesar slišati, in se je delal
gluha. Hipoma pa je zakričal, z
vso besnostjo svoje še neskvajene
treznosti.

»To mora na dan,« je vpil. »Tale
me je oplahtal!«

Ker je ostal Balrich miren, je po-
zval stari vse navzoče za priče svo-
jega poguma.

»Zdaj naj prizna, zdaj stoji pred
svojim sodnikom. Ali sem ti kdaj

si pa tudi spravil Tildo tako daleč,
falot.« In pokazal je na Tildo, ki si je
s predpasnikom zakrivala obraz.

»Stric Gellert nam je nekaj na-
tvezel o tebi.«

»To naj zdaj zagovarja,« je re-
kel Balrich glasno v smeri proti
vratom, kjer se je pojavil stari ple-
skar. Hotel jo je takoj spet pobrati,
toda Hans Buck, izozad, ga je poril-
nil v sobo. Nato je povohal mladi
bogataš po zraku, ki je dišal po
množestvih, ravno iz postelj
vstalih ljudi, samo ne po njej, ki
jo je iskal. Vendar je stopila Leni
izza lesene stene. Hans Buck pa brž
med drobižem in odraslim v sobi,
pa je bil v hipu pri njej.

Stari Gellert ni hotel ničesar ve-
deti in ničesar slišati, in se je delal
gluha. Hipoma pa je zakričal, z
vso besnostjo svoje še neskvajene
treznosti.

»To mora na dan,« je vpil. »Tale
me je oplahtal!«

Ker je ostal Balrich miren, je po-
zval stari vse navzoče za priče svo-
jega poguma.

»Zdaj naj prizna, zdaj stoji pred
svojim sodnikom. Ali sem ti kdaj

si pa tudi spravil Tildo tako daleč,
falot.« In pokazal je na Tildo, ki si je
s predpasnikom zakrivala obraz.

»Stric Gellert nam je nekaj na-
tvezel o tebi.«

»To naj zdaj zagovarja,« je re-
kel Balrich glasno v smeri proti
vratom, kjer se je pojavil stari ple-
skar. Hotel jo je takoj spet pobrati,
toda Hans Buck, izozad, ga je poril-
nil v sobo. Nato je povohal mladi
bogataš po zraku, ki je dišal po
množestvih, ravno iz postelj
vstalih ljudi, samo ne po njej, ki
jo je iskal. Vendar je stopila Leni
izza lesene stene. Hans Buck pa brž
med drobižem in odraslim v sobi,
pa je bil v hipu pri njej.

Stari Gellert ni hotel ničesar ve-
deti in ničesar slišati, in se je delal
gluha. Hipoma pa je zakričal, z
vso besnostjo svoje še neskvajene
treznosti.

»To mora na dan,« je vpil. »Tale
me je oplahtal!«

Ker je ostal Balrich miren, je po-
zval stari vse navzoče za priče svo-
jega poguma.

»Zdaj naj prizna, zdaj stoji pred
svojim sodnikom. Ali sem ti kdaj

si pa tudi spravil Tildo tako daleč,
falot.« In pokazal je na Tildo, ki si je
s predpasnikom zakrivala obraz.

»Stric Gellert nam je nekaj na-
tvezel o tebi.«

»To naj zdaj zagovarja,« je re-
kel Balrich glasno v smeri proti
vratom, kjer se je pojavil stari ple-
skar. Hotel jo je takoj spet pobrati,
toda Hans Buck, izozad, ga je poril-
nil v sobo. Nato je povohal mladi
bogataš po zraku, ki je dišal po
množestvih, ravno iz postelj
vstalih ljudi, samo ne po njej, ki
jo je iskal. Vendar je stopila Leni
izza lesene stene. Hans Buck pa brž
med drobižem in odraslim v sobi,
pa je bil v hipu pri njej.

kaj namignil, da ali ne, o nekem sta-
rem pismu, kjer je zapisano, da je
Gausenfeld moj?»

Balrich se je mrko nasmehnil.

»Čudil se boš. Jaz sem pismo
celo dobil, toda kar ti praviš, tega ni
pisane v njem.«

Zdaj je začel stari divjati. Ople-
tal je z rokami in z nogami in je dol-
žil nečaka, da je pismo prodal in
skril denar.

»Jaz prežim nanj, a on se skriva
ali pa se zateka k besedam.«

»Ker je to težko povedati,« je
pojasnil Balrich. »Pismo je pa tu-
kaj,« — pa jim ga je pomolil.

Brali so: Dinkl, ki je držal pi-
smo; kraj njega Gellert, ki je segal
po njem in Mali, z dojenčkom na
rokah, in Tilda, ki si je otirala solze,
in Polstrovka, ki je gibal z ustna-
mi. In največji otrok na stolu. Ostali,
s Polstrovimi vred, so stali in so se
čudili globoki tišini. V tišini sta se
približala po prstih oba mlajša bra-
ta Balrichova, za njima pa stari
Dinkl, ki ni delal več, s skodelico, v
kateri si je hotel pripravi kave. Vsi
so se pridružili gruči in so brali.

(Dolge prih.)

»Ali ti Dinkl kaj prizadene?»

»Ali ti Dinkl kaj prizadene?»

»Ali ti Dinkl kaj prizadene?»

»Ali ti Dinkl kaj prizadene?»

»Ali ti Dinkl kaj prizadene?»

»Ali ti Dinkl kaj prizadene?»

»Ali ti Dinkl kaj prizadene?»

LISTEK.

H. Mann — Ivan Albrecht:

SIROMAKI.

Roman. (Dolge.)

Nahrnil jo je, kaj da ji je prišlo
na misel; toda ona je branila pra-
vico svojo in pravico Tildino.

»Če kdo zorni, je treba pogle-
dati, kako in kaj.« Vse priče so ji
potrdile. Le tako so menile, da mo-
ra to storiti, rodbina »Dinkl mora
napraviti red.«

»Že prav,« je dejal Balrich, »gre-
va k Dinklu, Tilda in jaz. Vas dru-
gih vse skupaj nič ne briga. To je
pomnilo ženske, le Polstrovke se
ni bilo mogoče znebiti. Balricha je
bilo sram zavoljo Hansa. Razgovo-
ra z rodbino ni bilo več mogoče od-
lašati, to je uvidel. Pri tem pa bi bil
nazadnje potreben tudi stric Gel-
fert. »Hans, je dejal poveljujoče,
»jaz sem ti naredil nalogo, ti mi pa
zdaj brž pojdi iskat starega Gel-
ferta!«

Hans je že letel. Balrich, Tilda in
Polstrovka so se pomikali, ne da bi

spregovorili drug z drugim, po hiši
— dolgo časa vedno po stopnicah
brez preprog, po hodnikih s stote-
rim vrati, stvarno kakor v bolnici,
z okni, ki so bila naga in so obje-
mala s svojimi okvirji goli mraz
zimskega jutra, neolepšana, kakor
življenje siromakov. »Naše življe-
nje!« je pomislil delavec Balrich, ki
so ga pregnali od njegovega grškega
berila.

Ko je prišel do Dinklovih vrat,
je videl, da so odprta, ven pa je pla-
nila Mali.

»Ušla bom!« je vrisčala. »To ni
več življenje; — in je letela mimo
Polstrovke, ki je takoj začela vri-
ščati ž njo vred. Balrich je prijel
sestiro, ki se je branila, kakor je
vedela in znala, in kričala, da bo
ušla. Ko je naposled utihnila, je bilo
čuti iz sobe Dinkla, ki je zmerjal, in
glasno jokajočo deco.

»Zakaj me ne pustiš, da bi ušla?«
je tožila Mali. Balrich ji je pokazal
mrzli in mrki dan. To je še vedno
boljše, je tožila. Brat jo je vprašal
prete:

»Ali ti Dinkl kaj prizadene?»

Zdajci ga je proseče jela zadrževati.

»On ne more nič zoper to. In
otroci, ki me mučijo do smrti, tudi
ne.«

»Potem pojdi z menoj; vse bo
boljše,« je dejal, prijel jo je za roko
in jo je povedel v sobo. Tam je se-
del Dinkl in je pretepal. Na tleh je
stal umazan umivalnik. »Tako se
začenja dan,« je dejal Dinkl. Ko je
za trenotek vse potihnilo, je bilo
čuti srečne glaske dojenčka, ki je
ležal na komodi in iztegal roke.

Mali je zanesla umivalnik ven,
potem pa je s pomočjo Polstrovke
umila in počesala otroke. Dinkl, ki
zjutraj nikakor ni bil dobre volje, je
nabrenčal svaka.

»No, gospod Balrich! Da smo
slednjič enkrat deležni tudi te ča-
sti! Tak pokrit junak! Imaš denar,
kaj? Ga zaslužiš kakor Jauner,
kajne?«

Balrich je hotel planiti, a rekel
je samo:

»Kmalu boš videl, Dinkl, kakšen
bedak si.«

»Ti pa,« je brenčal Dinkl, »stre-
saš latinščino kot kak buržu. Zato

klonjen. Demokrati so nato napadli v medklicah narodne socialce, češ, da so izdajalci napredne misli, ker pridejo v kuratorij tudi 3 klerikalci, dočim bodo v resnici klerikalci v kuratoriju še vedno v veliki manjšini (od 12 jih bo samo 3 od SLS!). — Poročila finančnega odseka je podal njega predsednik s. Kocmur. — Soglasno je bil sprejet predlog, da se odobri računski sklep Mestne hranilnice ljubljanske za l. 1920. — Poudarjajoč velik pomen obrtno-nadaljevalnih šol in njih vzdrževanja je s. Kocmur v imenu finančnega odseka predlagal: Da se pokrije deficit obrtno-nadaljevalnih šol, katerega se je občina svojčas obvezala pokrivati iz svojih sredstev, občina pa je ob vsej veliki važnosti tega šolstva v težkem položaju plačevati deficit, (ki znaša za leto 1920. 204 tisoč 36.64 K), naj se skliče takoj enketna interesiranec na tem šolstvu (trgovska in obrtniška zbornica, zadruga obrtnikov, strokovne organizacije itd.), da le-ti priskočijo z denarno pomočjo. Obrtno-nadaljevalne šole se otvorijo s 1. decembrom t. l. Predlog je bil kljub izvijanju demokratiških zastopnikov, češ da naj se zaprosi za pomoč ministrstvo za trgovino in industrijo, (čeprav vedo, da tu ne bi bilo nič ali pa le malo uspeha), sprejet. — Nato je občinski svet ugodil prošnji učiteljskega licejskega odbora, da se mu prejemki izenačijo s prejemki državnih uradnikov in priznajo honorarje za nadurno delo. — Po poročilu s. Kocmura in tožadnevni predlogu finančnega odseka se je odobrilo enkratni nabavni prispevek (brez odtegljajev) mest-

nim uslužbencem a 4000, 3000, oziroma a 2000 K. (Župan s. dr. Perič je podal pri tem tudi pojasnilo, da dobe enkratne nabavne prispevke tudi mestni upokojenci, mestni delavci in užitniško osebje, čim bo finančni odsek o tem razpravljajal.) Nato je bil soglasno odobren računski sklep mestne klavnice za 1919-20, ter njen proračun za 1921-22. — Dr. Trillerjev predlog, da se sestavi posebna komisija, ki naj preišče gospodarsko poslovanje bivšega občinskega sveta, je po dolgih razburljivih debatah med zastopniki JDS, SLS in NSS, župan odložil na dnevni red prihodnje seje. — Sprejet je bil potem računski sklep mestnega pogrebneega zavoda za 1919-20, ter proračun za 1921-22, ter enako tudi računski sklep oziroma proračun mestne zastavljalnice, ter proračun direktorija mestnega dohodarstvenega urada, ki izkazuje nekaj nad 4 milijone kron prebitka za leto 1921-22. Pri tem zadnjem se je še sklenilo, da se premeste mitnice na periferijo občine, da se nemudoma dovoli v to svrhu nekaj kredita. Tudi se je odobrilo predlog, da se prizna vdovam mestnih uslužbencev udovnina mesečno od 400-200 kron. — Koncem seje je obč. svetnik Kremlj razpravljajal o nujnosti reševanja zadev stanovanjskega urada, ki je bil prevzet od mestnega magistrata.

Sejo, ki je trajala 4 ure, je nato župan zaključil.

(O mnogih zanimivih debatah, specijelnih predlogih in posameznih podrobnih sklepih vsled pomanjkanja prostora poročamo še jutri. Op. ur.).

V četrtek dne 10. t. m. ob 6. uri zvečer bo v veliki dvorani „MESTNEGA DOMA“

protestni shod

proti odpravi ministrstva za socialno politiko. Edino institucijo z modernimi nalogami hoče vlada odpraviti! Roke proč!

Vložimo na shodu najedložnej protest!

Nainovelše.

MINISTRSKI SVET ZOPET ZDRAVI VALUTO.

LDU. Belgrad, 8. nov. Danes popoldne je imel ministrski svet sejo, ki je trajala od šestnajstih do dvajsetih in na kateri se je razpravljalo o sanaciji naše valute. Govorilo se je o silno strogih naredbah, ki bi absolutno morale povzročiti, da se zboljša valuta dinarja. O tem vprašanju se bo posvetoval ministrski svet tudi jutri in na prihodnjih sejah. Nadalje se je v zvezi z različnimi znanjem - političnimi vprašanji govorilo tudi o demobilizaciji naše vojske, kar pa še ni bilo končno novljajno sklenjeno. Vsekakor se bo izvršila demobilizacija polagoma in po tehničnih možnostih.

UČITELJSKI KONGRES.

LDU. Zagreb, 8. nov. Danes je bil prvi dan kongresa učiteljskega združenja, na katerega so dospeli delegati iz vseh krajev naše države. Udeležencev kongresa je okrog 800. Ob desetih dopoldne je bil zborjen kongres v dvorani bivše zbornice. Kongres je otvoril predsednik združenja Milačo Jović.

TRANSPORT KARLA IN ZITE.

LDU. Carigrad, 8. nov. Križarka »Cardiff« z razkraljem Karlom in razkraljico Zito je dospel smekaj, da nadaljuje svojo pot proti Gibraltarju.

MADEJRA.

LDU London, 8. nov. Portugalska vlada je privolila, da se razkralj Karel in razkraljica Zita nastaneta na Madejri. Zastopnik vlade je že določil njiju stanovanjske v Funchalu.

DEMABILIZACIJA ČEHOSLOVAŠKE.

LDU. Praga, 8. nov. Predsednik republike je danes odredil demobilizacijo vojske. Kot dan začetka demobilizacij je določen 10. november. Uprava vojske namerava izve-

sti demobilizacijo pred koncem novembra.

VSTAJA V UKRAJINI?

LDU. Dunaj, 8. nov. Po poročilih lista »Neue Freie Presse« objavlja Lvovska »Gazzeta Wieczorna« vesti, da se vstasko gibanje v Ukrajini in na Podolskem močno in hitro razširja. To gibanje je v ozki zvezi z vojaškimi operacijami Petljurovih čet ter je imelo za posledico, da so boljševiki pobegnili. Petljurove čete so vdrle v Proskurov ter zasedle Kamenec Podolski, katero mesto so proglasile za glavno mesto Ukrajine. Protiboljševiki so zasedli Belsotyn in Lityn. Sovjetski uradniki so pobegnili in zapustili vso Podoljo. Vstasko gibanje se je razširilo tudi na gubernije Kijev in Kerson.

LDU. Dunaj, 8. nov. Ukrajinski tiskovni urad javlja iz Lvova: Od delki ukrajinskih kmetov so na več krajih zasedli železniško progo Kijev-Kovel, ter porušili več važnih vijaduktov. Vzdolž železnice so močni oddelki vstašev prodirali proti Kijevu, ne da bi zadeli na znaten odpor boljševikov.

Politične vesti.

+ Pravni minister Djuričić je od parlamenta zaliteval, da se predsednik hrvaške ljudske stranke, poslanec Barić, radi nekih političnih prestopkov izroči sodišču.

+ Avstrija zasede Burško. Ker je madžarska vlada izjavila, da je sedaj Burška prosta madžarskih tolp, ki so plenile po pokrajini, se avstrijska vlada pripravlja, da v najkrajšem času zasede ozemlje, ki ji je priznano.

+ Mala antanta in razorožitev Madžarske. Kakor brzojavlja diplomatski poročevalec lista »Daily Chronicle«, so se velesile in vlade male antante sporazumele glede postopanja v vprašanju razorožitve Madžarske. Mala antanta imenuje vojaško podkomisijo posvetovalne-

ga značaja, ki bo pooblaščen in pozvana podpirati medzavezniško komisijo v njenih nalogah na ta način, da ji bo izročala informacijsko gradivo.

+ Češkoslovaška in Poljska sta podpisali zavezniško pogodbo, ki ni naperjena proti Rusiji. — Ki bo pa lahko naperjena, če se jima pridruži kot tretja še neka država, ki nima nad Rusijo pravzaprav nobenega interesa razen tega, da uvaža iz nje vse tiste dobre elemente, ki so jih od tam spodili.

+ Danes, ob tretji obletnici ustanovitve nemške republike, bo nemški socialistični proletarijat s prekinjenjem dela za 24 ur proslavil svoj dan. Le nekateri važni obrati bodo poslovali do 14. popoldne. Nemški socialisti se lahko veselijo tega dne, saj so oni tisti, ki so proti tisočim krvavim požukom monarhističnih tolp obranili zedinjeno in demokratično republiko vsake nevarnosti.

+ Otok Kreta v Sredozemskem morju se je uprl proti nasilju grških oblasti. Na Kreti prebivajo sicer tudi Grki, vendar pa so pristaši odslovljenega ministrskega predsednika Venizelosa, za kar jih kraljevi upravniki te dežele ostro preganjajo. Na otoku je izbruhnil upor in je pričakovati, da se proglašajo za samostojno republiko pod nadzorstvom velikih držav.

+ Spor med Poljsko in Rusijo. Poljski opravniki v Moskvi je sovjetski vladi izročil novo noto, v kateri poljska vlada z obžalovanjem ugotavlja, da sovjetska vlada doslej ni izpolnila lojalno niti enega pogodbenega pristavka. Noto našteva kršitve pogodb po sovjetski Rusiji in ugotavlja, da mora poljska vlada spričo takih razmer izraziti dvom o tem, ali je sovjetska vlada sploh zmožna izpolniti kakšno sklenjeno pogodbo. Poljska vlada ne pričakuje esdaj od sovjetske vlade nobenih novih obljub, marveč takojšnjo izpolnitev obveznosti, za katere je rok potekel že davno.

Dnevne vesti.

Naznanila in vesti, ki so naročene, bomo odslej objavljali pod naslovom »Naznanila in prireditve«. Med ta naznanila in vesti ne spadajo objave organizacij.

Zgodba, h kateri ne pristavimo ničesar. Kakor pišejo v zadnji številki zagrebške bratske »Slobode«, je državno pravdnistvo vso naklado tega lista z dne 27. m. m. zaplenilo radi tega stavka: V nedeljo... veliki javni shod proti habsburški restavraciji in vojni! — Ker izziva »javno mržnjo proti državi kot celoti« v smislu paragrafa števil. x y ustavnega zakona.

Nov gerent na Jesenicah. Ker je dcsedanji gerent g. A. Črne odložil svoje gerentsko mesto na Jesenicah, je bil imenovan gerentom g. dr. Kogoj, tukajšnji okrožni zdravnik. V sosvet pridejo menda tudi stiri socialisti.

Razne ustanove za reveže. Magistrat razpisuje kopo ustanov za revne novoporočence, za vdovljene rodbinske očete in matere, za ubožane obrtnike, ki so ljubljanski meščani, za uradniške sirote, za onemogle posle itd. Razpis je na magistratu javno razglašen in se naj zainteresenti tam bliže informirajo.

Ubogi jeseniški mesarji. Ker smo morali do sedaj vsled nekaterih konkurentov, prodajati tukajšnji mesarji goveje meso že po 20 K kg, je naša komisija za pobijanje cen, uvidela naš težki položaj, ter napravila maksimalne cene za meso. Tako se mora goveje meso prodajati najceneje po 23 K kg in bo menda strogo kaznovan, kdor bi ga prodajal ceneje. Ker nam je s tem velikodušnim činom vzela ta komisija, neizogibno beraško palico iz rok, jo prosimo le, da naj jo še vrže čez tovarniški plot med ondotno delavstvo, ter se ji za vse najpresrečnejše zahvalujemo. Jeseniški mesarji.

Atenska policija je privedla na Grškem pribegeta atentatorja Marinkovića na mejo, kjer so ga prevzele naše oblasti.

Gospodarstvo.

= Sedaj, ko je že prepoznal Zagrebška trgovska in obrtna zbornica je poslala na pristojno mesto nujni predlog, naj se zabrani izvoz svinj, ker obstaja velika nevarnost za našo aprovizacijo. — Izgleda, da se gospodje izvozniki hočejo igrati norca z revnimi konsumentstvom. Sedaj, ko so izvozili že skoro vso svinjsko žival, kar je je bilo »odveč« v državi, so se spomnili tudi na kritične posledice, ki jih utegne imeti tako svinjsko gospodarstvo. Morda misli gospoda, da bo s linavskim slepomišljenjem oprala svoje umazano početje pred javnostjo?

= Druga mednarodna železniška konferenca je bila otvorjena včeraj v Bernu. Na konferenci je zastopana tudi naša država. Gre predvsem za uvedbo brzega blagovnega vlaka, ki bi vozil v isti smeri kakor orient-ekspres.

Šport.

Velika veselica kolesarske Ilirije se vrši na Martinovo nedeljo v »Narodnem domu«. Vrlim dirkačem, ki so vse leto vneto delovali za rast našega športa, se razdele nagrade. Poskrbljeno je za najboljšo zabavo in za ples, tako da bo vsakdo prišel na svoj račun. Sodeluje znani prvovrstni celotni orkester Sokola I. pod osebnim vodstvom g. Pahorja. Pri- dte vsi, ki si hočete pripraviti pri- srčni, smeha in zabave polni večer.

Originalni lepaki naznanjajo te dni po mestu veliko veselico naših vrlih kolesarjev na Martinovo nedeljo v »Narodnem domu«. Na sporedu je predvsem razdelitev nagrad zmagovalcem v letošnjih dirkah, ko so se naši kolesarji celo v mednarodni dirki v Nemški Avstriji odlič-

no izkazali. Tudi v zadnjih zagrebških dirkah so sigurno in trajno odnesli vsa prva mesta. Zabavni del obsega posebno novost za Ljubljano, Veliki sud, dalje srečolov s prekrasnimi vrednostnimi darili, kolo sreče, ples in polno drugih originalnih zabav. Na Martinovo vsi v »Narodni dom« na veselico kolesarjev.

Iz stranke.

Diskusijski večer v Spodnji Šiški se bo vršil danes ob 20. uri v bivši nemški šoli. Na dnevnem redu je debata o komunalni politiki.

Vesnik Svobode.

Podružnica Glince. Danes ob 8. uri v društvenem domu sestanek vseh igralcev »Louoodske sirote«. — Predsednik.

— Letošnja Nobelova nagrada za literaturo, kemijo in fiziko bo razdeljena že 10. novembra. Nagrado za literaturo obdrži angleški pisatelj Thomas Hardy.

— 1200 novih doktorjev je promoviralo v minulem študijskem roku na dunajski univerzi, in sicer 700 doktorjev prava in 500 doktorjev medicine.

Antiseptično, čisteče, osvežujoče, oživljajoče in krepujoče deluje lekarnarja Fellerja prijetno dišeči »Elsafluid«, mnogo močnejši in bolj- ši kakor francosko žganje za drgnje rok, nog, hrbta in celega telesa, kakor tudi kot kosmetikum za negovanje kože. las in ust, skozi 25 let priljubljen. 3 dvojne steklenice ali 1 specijalno steklenico skupno z zamotom in poštnino za 48 K pošlila: Eugen V. Feller, Stubica donja, Elsatrg št. 252, Hrvaško. de

Predpek,

prvovrsten z najboljšimi spričevali, ki je veziran v peki keksov in prepečencev se sprejme takoj pri V. Bisjak in drug, tvornica keksov, Regaška Slatina.

UČITELJSKA TISKARNA

LJUBLJANA, FRANCISKANSKA ULICA ŠTEV. 6

REGISTRIRANA ZAVODA 7 UNIJENO ZAVEZO
TISKOVINE ZA SOLE, ŽUPANSTVA IN URADE. NAJMODERNEJŠE PLAKATE IN VABILA
.. ZA SHODE IN VESELICE ..

LETNE ZAKLJUČKE

NAJMODERNEJŠA UREDBA ZA TISKANJE CASOPISOV, KNJIG, BROŠUR ITD.
STEREOTIPIJA. LITOGRAFIJA.

OBRTNA BANKA V LJUBLJANI

si dovoljuje javiti, da je prejela od Ministrstva financ

dovoljenje za poslovanje z devizami in valutami

v smislu novega pravilnika z dne 25. septembra 1921. Naročila za nakup in prodajo izvršuje najkulantneje.

V Ljubljani, meseca novembra 1921.

Mariborska eskomptna banka, Maribor,

Tegetthoffova ulica 11

Podružnici: MURSKA SOBOTA in VELIKOVEC

prevzema denarne vloge in iz-

vršuje vsakovrstne bančne posle

- - pod najugodnejšimi pogoji. - -